

SAMENVATTING FEITEN

De studietoelage 2007-2008 van de verzoeker wordt teruggevorderd. De verzoeker volgde dat jaar het derde jaar bachelor Wijsbegeerte. De afdeling vordert de studietoelage terug omdat de verzoeker al twee met een bachelor gelijkgestelde diploma's heeft behaald en daardoor niet langer in aanmerking komt voor een studiefinanciering voor een bacheloropleiding. De verzoeker heeft al twee kandidatuurdiploma's behaald. Zijn tweede kandidatuurdiploma (in de Wijsbegeerte) behaalde hij in 2005-2006. Nadien heeft hij zijn studie onderbroken. In 2007-2008 wil hij de tweede cyclus van zijn academische opleiding Wijsbegeerte volgen. Maar in het nieuwe bachelor/mastersysteem kan hij met zijn kandidatuurdiploma zijn master niet aanvatten. Hij moet daarvoor het bachelordiploma Wijsbegeerte behalen via een verkort studieprogramma van een jaar.

SAMENVATTING KLACHT

De verzoeker moet opnieuw het diploma van de eerste cyclus van de academische opleiding Wijsbegeerte behalen om die studie te kunnen voortzetten. De verzoeker is het daarom niet eens met de stelling dat hij een derde opleiding op bachelorniveau wil volgen, waardoor hij niet meer in aanmerking komt voor de studietoelage. Hij betwist de terugvordering.

SAMENVATTING ONDERZOEK

Het decreet van 8 juni 2007 betreffende de studiefinanciering bepaalt dat iedere student een studietoelage kan krijgen voor het behalen van een diploma voor twee bachelors, een master, een specifieke lerarenopleiding, en voor het voltooien van een voorbereidingsprogramma en een schakelprogramma. Artikel 70 van het decreet stelt elke voltooide opleiding die bekroond werd met een diploma van de eerste cyclus van het academisch onderwijs gelijk met een bachelordiploma. Een schakelprogramma is gedefinieerd volgens het flexibiliseringsdecreet van 30 april 2004: "een programma dat kan worden opgelegd aan een student die zich wenst in te schrijven voor een masteropleiding op grond van een in het professioneel hoger onderwijs uitgereikt bachelordiploma". Ook een voorbereidingsprogramma wordt gedefinieerd in het flexibiliseringsdecreet: "een programma dat kan worden opgelegd aan een student die niet in het bezit is van een diploma dat op rechtstreekse wijze toelating verleent tot de opleiding waarvoor hij zich wenst in te schrijven". Het decreet studiefinanciering voegt daar nog de voorwaarde aan toe dat een voorbereidingsprogramma niet gevolgd mag worden in voorbereiding op een bachelor-na-bacheloropleiding of een master-na-masteropleiding.

In de Databank Hoger Onderwijs staat de verzoeker voor het academiejaar 2007-2008 geregistreerd als "academisch gerichte bachelor". Omdat hij al twee met een bachelor gelijkgestelde diploma's heeft, komt hij volgens de regelgeving studietoelagen niet in aanmerking voor een studietoelage. Dat jaar valt ook niet onder de definitie van schakelprogramma en ook niet onder de definitie van voorbereidingsprogramma. Voorbereidingsprogramma's vormen een brug tussen academische bachelor- en/of masteropleidingen die niet rechtstreeks op mekaar aansluiten, bijvoorbeeld van bachelor rechten naar master economie. Een voorbereidingsprogramma tussen een kandidatuur en een master kan niet: het is uitdrukkelijk bedoeld voor afgestudeerden van bacheloropleidingen met andere opleidingskenmerken dan de masteropleiding die zij willen volgen.

Het flexibiliseringsdecreet (artikel 12 en 13) stelt als algemene toelatingsvoorwaarde voor een masteropleiding het bezit van een bachelordiploma. Sluit de bachelor niet aan op de master, dan kan een voorbereidingsprogramma worden opgelegd. Gaat het om een professionele bachelor dan moet eerste met succes een schakelprogramma worden afgelegd. Met een voorbereidingsjaar kun je geen graad van bachelor behalen. Dit betekent dus dat een student met een kandidatuurdiploma eerst het bachelordiploma moet behalen. Dat is ook logisch want er is een groot verschil in studieomvang tussen kandidatuur en bachelor. In het oude systeem bestond een academische opleiding uit twee jaren kandidatuur en twee jaren licentie. In het nieuwe systeem telt de bachelor drie jaar en de master één jaar bij een voltijds studieritme.

Het decreet betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs van 4 april 2003 stelt de academische graad van licentiaat gelijk met de graad van master. Er is echter geen gelijkaardige bepaling voor de graad van kandidaat en bachelor. Die zijn niet gelijkgesteld.

De nieuwe structuur werd geleidelijk ingevoerd. Een student die in het oude systeem gestart was, zou normaal gezien in het oude systeem afstuderen. De verzoeker in dit dossier heeft zijn studies stopgezet na het behalen van zijn kandidatuur. Als hij een jaar later wil starten met de tweede cyclus van zijn academische opleiding, moet hij in het nieuwe systeem stappen en is een extra jaar studie vereist vooraleer hij de master Wijsbegeerte kan aanvatten.

Het kandidatuurdiploma Wijsbegeerte volstaat niet om de master Wijsbegeerte aan te vatten. Een extra bachelorjaar Wijsbegeerte is nodig om een bachelordiploma te behalen. Voor studietoelagen is het kandidatuurdiploma Wijsbegeerte echter wel gelijk aan een bachelordiploma. Volgens de regelgeving Studietoelagen schrijft de verzoeker zich met zijn bachelor Wijsbegeerte in voor een derde bacheloropleiding en kan hij geen studietoelage krijgen. Het gaat echter niet om een derde opleiding. De verzoeker wil gewoon zijn studie Wijsbegeerte verder zetten. In die opleiding Wijsbegeerte heeft hij recht op studiefinanciering voor de eerste cyclus (aangezien dat zijn tweede studie is op niveau eerste cyclus van een academische opleiding) en voor de tweede cyclus. Doordat het derde jaar van zijn studie Wijsbegeerte niet langer het eerste jaar van de tweede cyclus is maar het derde jaar van de eerste cyclus, kan hij voor dat jaar geen studietoelage krijgen. De regelgeving laat dat niet toe. Als de student in zijn masterjaar raakt, kan hij zijn studie wel opnieuw verder zetten met de mogelijkheid van een studietoelage.

KWALIFICATIE EN NORMEN

Beleidsaanbeveling

De Vlaamse overheid moet onderzoeken of een student in eenzelfde studierichting ook een studietoelage moet kunnen krijgen voor het extra bachelorjaar dat hij door de hervormingen van het hoger onderwijs moet volgen.

De gelijkstelling van een kandidatuurdiploma met een bachelordiploma in de regelgeving studietoelagen stemt niet overeen met de ongelijke waarde van de beide diploma's. Een kandidatuurdiploma van een bepaalde opleiding geeft geen toegang tot de master in die opleiding. De student moet daarvoor het bachelordiploma in die opleiding behalen. Een student die al twee kandidatuurdiploma's heeft en die op een later tijdstip zijn master in één van die beide opleidingen wil behalen, kan geen studietoelage krijgen om in diezelfde opleiding het diploma van de eerste cyclus academische opleiding opnieuw te behalen. Dat wordt beschouwd als een derde opleiding op bachelorniveau.

De regelgeving studiefinanciering bevat wel specifieke overgangsregelingen voor een overgangsjaar van een professionele bachelor naar een master of van een bachelor naar een master in een andere studierichting. Maar er bestaat geen regeling voor het overgangsjaar van een kandidatuur naar een master in dezelfde opleiding.